

Datum 2 december 2025

Onderwerp Accenten Koersdocument/Ontwerp Omgevingsvisie provincie Flevoland

Geachte fractievoorzitter,

Op 3 december 2025 bespreekt de Statencommissie Ruimte, Natuur en Duurzaamheid het Koersdocument voor de nieuwe Omgevingsvisie 'Flevoland, Blik op de Toekomst'. Het Koersdocument ligt oordeelvormend voor.

Zoals bekend en door velen van u ook gewaardeerd kijkt NMF Flevoland, samen met haar meer dan 60 aangesloten lidorganisaties, naar de (ruimtelijke) opgaven in de provincie voor klimaatadaptatie, circulariteit, natuurinclusiviteit en energiepositiviteit. Met het oog op uw bespreking op 3 december geven we graag een aantal accenten mee die wij van belang achten om te laten landen in de nieuwe Omgevingsvisie voor Flevoland.

Strategie Sterke Leefregio's: meer accent op gezond wonen en leven

- Maak 'verbeterde normen lucht- en geluidskwaliteit' concreet op basis van het Schone Lucht Akkoord ('gezondheidswinst van minimaal 50% in 2030 in de provincie, ten opzichte van 2016') en de normen van de Wereldgezondheidsorganisatie voor fijnstof en ultrafijnstof.
- Veranker een donkertenorm bij nieuwbouw (zowel woningen als bedrijven) vlakbij Natura 2000 en NNN om zo te borgen dat er geen sprake is van vermeerdering van lichtvervuiling. Lichtvervuiling heeft zeer nadelige gevolgen voor de biodiversiteit (met name voor vogels, nachtdieren en insecten).
- Zet in op een ontkoppeling van de mobiliteitsvoetafdruk van Flevoland bij een toenemende groei van bewoners. Klimaatneutraal betekent óók vermindering van CO₂-uitstoot per inwoner door mobiliteit en transport, zoals vastgelegd in het Klimaatakkoord. Daartoe behoren fijnmazig en betaalbaar OV, voldoende voorzieningen in de nabijheid (op loop- en fietsafstand) en een verbeterde woon/werkbalans door meer aantrekkelijke werkgelegenheid in Flevoland zelf.

Strategie Innovatieve Economische Ecosystemen: meer accent op circulair en schoon

- Neem bij 'Agritech' accenten op gericht op stimulering van kringlooplandbouw, natuurinclusieve landbouw en biologische landbouw. Dit draagt bij aan een gezondere bodem, betere waterkwaliteit en een meer gesloten grondstoffenkringloop met een lager gebruik van bestrijdingsmiddelen.
- Voeg de sector 'Bouw' toe, met de ambitie zoals verwoord in het door de provincie ondertekende convenant 'Toekomstbestendig Bouwen'. Kies bij de uitvoering voor de *best available* duurzaamheidsimpulsen voor klimaatadaptief, circulair (inclusief *bio-based*), natuurinclusief, watervriendelijk en energiepositief.
- Zet bij nieuwe grootschalige gebiedsontwikkelingen in Flevoland als gevolg van het Nationaal Programma Ruimte voor Defensie, zoals de nieuwe superkazerne bij Zeewolde, in op het toonbeeld van duurzaamheid. Ga voor niveau 'goud' van het convenant 'Toekomstbestendig Bouwen', dat de provincie heeft ondertekend.

Strategie Robuust Polderraamwerk: meer accent op gezond en sterk

- Hanteer de 3-30-300 vuistregel (3 bomen zichtbaar, 30% kroonbedekking, 300m afstand tot een publieke groenruimte) als ecologische norm vanuit een woon- of werkplek en voeg daar 3.000 aan toe (rondje van 3km door groenvoorzieningen).
- Borg het sterker verankeren van "bodem en water als basis", in lijn met de wens van de Rijksoverheid om een gezonde bodem en goede waterkwaliteit sturend te laten zijn bij ruimtelijke keuzes (bijvoorbeeld bij toekomstige woningbouw).
- Richt het landschap zodanig in dat het watersysteem robuuster en klimaatbestendig is, zoals door meer water vast te houden (bij droge perioden en bij extreme regenval).

Missende strategie: Natuurinclusieve en maatschappij-inclusieve energietransitie

- De energietransitie bepaalt de komende jaren het gebruik van de ruimte en het landschap. Voeg deze strategie toe aan de Omgevingsvisie. Kies daarin voor:
 - meer focus op natuurinclusieve inpassing bij netverzwaring en bij nieuwe energie-initiatieven in het landschap;
 - stimulering van energiegemeenschappen. In het koersdocument staat de energiehub daarbij aangestipt, maar dit kan zeker ook door een energiecoöperatie! *Een energiegemeenschap is een decentraal of lokaal energienetwerk waar bewoners en soms ook bedrijven samen energie opwekken, gebruiken en delen. Dit kan op dorps- of gebiedsniveau. De nieuwe Energiewet maakt dit mogelijk. Door lokaal energie op te wekken, te delen en op te slaan, komt er meer ruimte op het stroomnet. Zo wordt meegeholpen aan een betrouwbaar en toekomstbestendig energiesysteem.*

Mocht u vragen hebben over het bovenstaande of geïnteresseerd zijn om erover door te praten, dan kunt u contact opnemen met mij. Graag blijft NMF Flevoland samen optrekken als het gaat om de (ruimtelijke) opgaven in de provincie. Weet ons, nu en in de toekomst, te vinden om kennis uit te wisselen en elkaar van input te kunnen voorzien.

Met vriendelijke groet,

Vera Dam

Directeur Natuur en Milieufederatie Flevoland